

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei
T.a.v. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum : 28 april 2025
Onderwerp : Reactie Vewin Mapping REDIII
Ons kenmerk : 96450/AD
Voor informatie : Anke van Dellen
Dellen@vewin.nl
06 51 40 32 05
Bijlage(n) : -

Geachte mevrouw Hermans,

Dank voor het publiceren van mogelijke gebieden/projecten die in aanmerking komen als mogelijke versnellingsgebieden onder de Renewable Energy Directive (RED III). Vewin, de vereniging van waterbedrijven in Nederland, heeft deze lijst bestudeerd en wenst graag te reageren hierop.

Allereerst vindt Vewin het belangrijk dat hernieuwbare energie wordt ontwikkeld. Wel heeft Vewin zorgen over de mogelijke gevolgen voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. Zij verwijst u daarom naar de ingediende zienswijze op het implementatiewetsvoorstel van de RED III.¹ Samenvattend bracht Vewin de volgende punten onder uw aandacht:

1. dat de versnellingsgebieden niet gebruikt mogen worden voor het winnen van geothermische energie in gebieden die bij of krachtens wet zijn aangewezen of gereserveerd voor de winning van drinkwater uit grondwater;
2. dat er geen verslechtering van Kaderrichtlijn Waterlichamen mag plaatsvinden, want veel waterlichamen zijn een belangrijke bron voor drinkwaterbedrijven; en
3. dat drinkwaterbedrijven een mogelijkheid moeten hebben om inspraak te kunnen leveren, wanneer deze versnellingsgebieden mogelijke risico's met zich meebrengen voor gebieden die bij of krachtens wet zijn aangewezen of gereserveerd voor de winning van drinkwater uit grondwater.

Mapping RED III

Programma's en plannen

Het is Vewin opgevallen dat uw ministerie een aantal programma's heeft geraadpleegd voor het opstellen van de mapping van mogelijke versnellingsgebieden voor het opwekken van hernieuwbare energie:

- Nationale Omgevingsvisie
- Nationaal Plan Energiesysteem
- Ontwerp Programma Energie Hoofdstructuur
- Programma Noordzee
- Cluster Energie Strategieën
- Structuurvisie buisleidingen

¹ Zie hiervoor de brief van 20 maart 2025 met als kenmerk 96440/LP-WS.

- Opwek Energie op Rijksvastgoed
- Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën
- Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat

Vewin vindt dat de beleidsnota's en/of programma's van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ook betrokken moeten worden bij de mapping voor het aanwijzen van versnellingsgebieden. Deze programma's en/of beleidsnota's dragen bij aan het veiligstellen van de openbare drinkwatervoorziening. Daarbij is het ook belangrijk om het Actieprogramma Beschikbaarheid Drinkwaterbronnen 2023-2030 in acht te nemen bij het opstellen van de mapping, want hierin – met name in de regionale actieplannen – staan een aantal noodzakelijke uitbreidingen van drinkwaterproductielocaties.

Aan de hand van de gepubliceerde informatie is het voor de drinkwatersector lastig in te schatten welke negatieve gevolgen de door u gepubliceerde gebieden/projecten kunnen hebben op de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, boringvrije zones en Aanvullende Strategische Voorraden. Vewin raadt u aan om kaartmateriaal toe te voegen waarop de beoogde locaties teruggevonden kunnen worden. Dit geeft belanghebbenden de mogelijkheid om beter te beoordelen welke gevolgen een versnellingsgebied heeft of zou kunnen hebben op de directe nabije omgeving.

Observaties vanuit de drinkwaterbedrijven

Het is ons opgevallen dat in bepaalde voorzieningsgebieden van drinkwaterbedrijven grootschalige energie-infrastructuurinvesteringen plaatsvinden die de drinkwatervoorziening kunnen raken. De aanlanding van nieuwe duurzame energie en het transport tussen industriële clusters vindt soms plaats in respectievelijk gaat door voorzieningsgebieden van de drinkwaterbedrijven.

Het transport van energie legt een groot beslag op de (ondergrondse) ruimte. De programma Energiehoofdstructuur (PEH) maakt hierbij gebruik van bestaande buisleidingstroken. Deze stroken worden op meerdere locaties ook benut voor het transport van ruwwater en drinkwater en zijn van belang voor de (interregionale) vitale drinkwaterinfrastructuur. Bij de realisatie van de PEH en/of wijziging van bestaande buisleidingstroken is het voor een duurzame openbare drinkwatervoorziening van belang dat rekening wordt gehouden met de drinkwaterinfrastructuur. Drinkwaterbedrijven vinden het daarom essentieel dat hun transportleidingen als vitale infrastructuur worden beschouwd en dat de mogelijkheden voor toekomstig(e) onderhoud, vervanging of uitbreiding van de drinkwaterinfrastructuur niet worden belemmerd.

Overigens is opgevallen dat RES West Brabant een aantal overlappen heeft met grondwaterbeschermingsgebieden van een drinkwaterbedrijf. Dat is het geval in Halsteren, Huijbergen en Ossendrecht. Als er versnellingsgebieden op deze locaties worden aangewezen kan dit voor risico's zorgen voor deze grondwaterbeschermingsgebieden.

Overigens is ook opgemerkt dat de infrastructuur-behoefte in het Noordzeekanaalgebied toeneemt, waardoor de druk op de duinen in beheer van een drinkwaterbedrijf toeneemt. De duinen vervullen een essentiële rol bij de productie van drinkwater in deze regio.

Ons kenmerk: 96450/AD

Vewin biedt zich graag aan om in het vervolgtraject mee te denken met uw ministerie over het aanwijzen van versnellingsgebieden om te voorkomen dat deze versnellingsgebieden een negatief effect hebben op de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, boringvrije zones en Aanvullende Strategische Voorraden van drinkwaterbedrijven.

Met vriendelijke groet,

drs. J.H. de Groene
Directeur